

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. G.**, bytom P., zastúpeného **JUDr. M. S.**, advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát**, so sídlom v Prešove, Pionierska 33, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 21. januára 2009, č. p. KRP-239/DI-2-2008 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. novembra 2009, č. k. 1S/21/2009-21, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. novembra 2009, č. k. 1S/21/2009-21 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu [§ 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie o priestupku vydané Okresným dopravným inšpektorátom Okresného riaditeľstva policajného zboru v Prešove z 12. novembra 2008, č. p. ORP-P-839/DI-3/2008. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z predloženého priestupkového spisu vyplýva, že žalobca 20. septembra 2008 o 19:33 hod. na ulici Šafárikovej v smere jazdy od ulice Duklianskej k ulici Holého v Prešove viedol motorové vozidlo BMW evidenčné číslo X., kde pri predchádzaní motorového vozidla VW Passat evidenčné číslo X., ktoré viedol Ing. K. P.,

narazil pravým spätným zrkadlom do ľavého spätného zrkadla motorového vozidla. Po uvedenom náraze žalobca s vozidlom na mieste nezastavil. Pri dopravnej nehode na motorovom vozidle Ing. K. P. vznikla škoda vo výške približne 8.000,- Sk. Súd ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol obsah odôvodnenia obidvoch rozhodnutí správnych orgánov, obsah procesných úkonov účastníkov konania a odôvodnenie svojho rozhodnutia ukončil so stotožnením sa so záverom správnych orgánov, že v predmetnom konaní bolo preukázané, že žalobca naplnil skutkovú podstatu priestupku upravenú v § 22 ods. 1 písm. d/ a l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 372/1990 Zb.“ alebo „zákon o priestupkoch“) v spojení s ustanoveniami § 4 ods. 2 písm. c/, § 50 písm. a/, § 51 ods. 2 písm. f/ a § 51 ods. 3 písm. a/, b/, c/ zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na podzemných komunikáciách v znení neskorších predpisov účinného do 31. januára 2009 (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“). Rovnako ako správne orgány, ani krajský súd neuveril žalobcovi, že nevedel o tom, že spôsobil dopravnú nehodu. Tvrdenia žalobcu považoval za nepresvedčivé, rozporuplné, čo jednoznačne vyplýva z listinných dôkazov citovaných v odôvodnení rozhodnutia. Tiež považoval za nepochybné, že vlastníkom motorového vozidla, na ktorom bola spôsobená škoda nie je vodič Ing. K. P. ako fyzická osoba, ale právnická osoba, obchodná spoločnosť s ručením obmedzeným C., a že sám žalobca priznal zodpovednosť za spôsobenú škodu nahlásením poistnej udalosti v poisťovacej spoločnosti K., a. s..

Krajský súd skonštatoval, že vo veci bolo rozhodnuté na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, závery správnych orgánov sú logické a dôkazné prostriedky boli získané zákonným spôsobom. Žalobca nedbanlivostným konaním podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov naplnil skutkové podstaty priestupkov tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Krajský súd poukázal aj na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 8Sžo/139/2008 a spisovej značky 2SŽ-oKS/126/2006 pojednávajúce o rozsahu preskúmvacej povinnosti súdu, dokazovaní a hodnotení dôkazov.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 250k OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný aj pri úspechu v konaní zo zákona nemá na náhradu trov konania nárok.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského sudu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie alebo, aby tento rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec

mu vracia na nové konanie a rozhodnutie. Uplatnil si tiež náhradu trov konania. V odôvodnení odvolania vytýkal krajskému súdu, že neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, a že žalobca o dopravnej nehode nevedel, nezaregistroval ju a neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupkov, z ktorých bol žalobca uznaný vinným.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov žalobca videl v tom, že krajský súd vôbec nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy. Poukázal na to, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu rozhodne nie je presvedčivé a žalobca ako občan sa z neho vôbec nedozvedel, z akého dôvodu bola jeho žaloba zamietnutá a prečo krajský súd nevzal do úvahy ním uvádzané argumenty. Opísaním žaloby, vyjadrenia k žalobe a spisového materiálu správneho orgánu, nie je naplnený zákon o presvedčivosti odôvodnenia a preskúmateľnosti rozhodnutia.

Žalobca opäť poukázal na skutočnosť, že nehodu, ku ktorej malo dôjsť, vôbec nezaregistroval, riadne svoje vozidlo zaparkoval na K. ulici v Prešove pred svojím domom, z ktorého dôvodu neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku uvedené v § 22 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, najmä subjektívna stránka priestupku. Pokiaľ totiž žalobca o dopravnej nehode vôbec nevedel, nezaregistroval ju, nemôže byť u neho daný úmysel ani nedbanlivosť v tom, že bezodkladne po dopravnej nehode nezastavil, resp. nesplnil ďalšie povinnosti uložené osobitným predpisom. Pokiaľ by žalobca o dopravnej nehode vedel, bol by prirodzene svoje motorové vozidlo zastavil, dopravnú nehodu nahlásil príslušným orgánom a s poškodeným sa dohodol o náhrade škody. Vzhľadom na uvedené nie je možné na tento prípad aplikovať ustanovenie o nevedomej nedbanlivosti, v dôsledku čoho nie je naplnená subjektívna stránka priestupku, pričom bez naplnenia čo i len jedného znaku skutkovej podstaty priestupku, nemôže byť skutok priestupkom.

Vytýkal krajskému súdu, že v odôvodnení rozhodnutia len uviedol, že „žalobca svojím nedbanlivostným konaním podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov naplnil skutkové podstaty priestupkov, avšak žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo odmietol argumentáciu žalobcu o tom, že na tento prípad nie je možné aplikovať ustanovenie o nevedomej nedbanlivosti. Žalobca nehodu

nezaregistroval, nakoľko bočné zrkadlo nemal nijakým spôsobom pootočené, z čoho by si bol všimol, že zrejme došlo k stretu s iným motorovým vozidlom. Skutočnosť, že žalobca počul nejaký zvuk pri predchádzaní, neznamená automaticky vedomosť o dopravnej nehode. Nesprávny je aj záver žalovaného a prvostupňového správneho orgánu o tom, že žalobca tým, že nahlásil následne škodu príslušnej poisťovni uznal svoju vinu, a to predovšetkým aj vzhľadom na to, ako opísal dopravnú nehodu v hlásení poisťovni K., a. s. Žalobca a Ing. K. P., konateľ obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o. (poškodeného), sa vzájomne poznajú, rokovali spolu, dohodli sa o náhrade škody, a to tak, že pre jednoduché vyriešenie celej záležitosti sa oprava realizovala cez poisťovňu žalobcu, ktorý mal v poisťovni zmluvne dohodnutú nižšiu spoluúčasť. Pokiaľ by vedel, že mu to príťažlí v priestupkovom konaní, prípadne súdnom konaní, zrejme by nebol k poškodenému (C., spol. s r. o.) taký ústretový.

Krajský súd sa ďalej podľa žalobcu nevysporiadal ani s ďalšou jeho argumentáciou o tom, prečo nemohol porušiť jednotlivé ustanovenia zákona č. 315/1996 Z. z. Žalobca nemohol porušiť ust. § 50 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z. z., nakoľko dopravnú nehodu ani nezaregistroval, nevedel o tom, že došlo k stretu zrkadiel vodičov. Ako už uviedol, pokiaľ by to zaregistroval, určite by bol vozidlo bezodkladne zastavil. Nemohol tiež porušiť ust. § 51 ods. 2 písm. f/ zákona č. 315/1996 Z. z., nakoľko o dopravnej nehode vôbec nevedel. Keďže osobné motorové vozidlo zn. VW Passat EČV: X. bolo vlastníctvom obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o., so sídlom P., IČO X., upozornil na to, že sa dohodol na náhrade škody cez poisťovňu s Ing. K. P., ktorý je podľa výpisu z obchodného registra konateľom tejto obchodnej spoločnosti, z čoho možno mať za to, že splnil povinnosť podľa § 51 ods. 2 písm. f/ zákona č. 315/1996 Z. z. Podľa žalobcu nemohol porušiť ani ustanovenie § 51 ods. 3 písm. a/, b/, c/ zákona č. 315/1996 Z. z., nakoľko aj keby vedel priamo na mieste, že spôsobil dopravnú nehodu, toto zákonné ustanovenie ukladá povinnosti účastníkovi dopravnej nehody len vtedy, ak spôsobená škoda presahuje desaťnásobok minimálnej mzdy podľa osobitného predpisu, pričom priamo z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že na vozidle obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o. vznikla škoda vo výške cca 8.000,- Sk (265,56 Eur). Pritom poukázal na to, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia je na mieste v tom prípade, ak sa účastníci dopravnej nehody nedohodnú inak. Žalovaný mal za to, že účastníci dopravnej nehody sa nedohodli inak, z ktorého dôvodu mal žalobca nahlásiť dopravnú nehodu polícii. Žalobca však o dopravnej nehode vôbec nevedel a keď sa o nej dozvedel, ihneď sa dohodol s konateľom poškodenej obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o. (Ing. P.) o náhrade škody, ktoré konanie jednoznačne vylučuje aplikáciu § 51 ods. 3 písm. a/, b/, c/ ako aj § 51 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z.

Žalobca na pojednávaní navrhoval vypočuť Ing. K. P., ktorý riadil osobné motorové vozidlo zn. VW Passat EČV: X., a to práve ku skutočnosti, či keď sa žalobca a Ing. K. P. stretli na vzájomnom rokovaní o náhrade škody, žalobca vôbec vedel o dopravnej nehode a následne či sa žalobca s Ing. K. P. dohodol o náhrade škody, čím by bola vylúčená aplikácia § 51 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z. Krajský súd však v odôvodnení rozsudku opomenul, že žalobca navrhoval takýto dôkaz, ani sa nijako nevysporiadal s tým, z akého dôvodu žalobcov návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedka nevykonal.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca vo svojom odvolaní opakuje námietky, ku ktorým sa už správne orgány vyjadrili a preto nemá dôvod nanovo sa k nim vyjadrovať. Navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Pre spresnenie poukázal na záznam o podaní vysvetlenia žalobcom z 25. septembra 2008 v ktorom potvrdil, že v ranných hodinách mu jeho syn prišiel oznámiť, že má poškodené pravé spätné zrkadlo, na ktorom chýba kryt. Je nepochybné, že kryt zo zrkadla žalobcu sa našiel na mieste blízko dopravnej nehody. Žalobca pritom priznal, že pri predchádzaní mohlo dôjsť ku kontaktu vozidiel. Z priebehu konania o priestupku vyplynulo, že žalobca počul zvuk počas predchádzania vozidla zn. VW Passat, avšak vyhodnotil ho nesprávne. Žalobcom tvrdená okolnosť hodenia kameňa bola vyvrátená konkrétnymi dôkazmi. Podľa žalovaného stret vozidiel spätnými zrkadlami, pri ktorom dôjde k zlomeniu jedného a strate krytu druhého zrkadla je udalosť, ktorá sa dala zistiť a na ktorú mal vodič reagovať zastavením vozidla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie pre závažné procesné pochybenie ako aj pre nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bol vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve teda nie je nahradzovať činnosť správnych

orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

Výnimku z tejto zásady tvorí ustanovenie § 250i ods. 2 OSP, podľa ktorého ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Požiadavka „plnej jurisdikcie“ upravená v § 250i ods. 2 OSP sa v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzťahuje na veci tzv. súkromno-právnej povahy zodpovedajúce ustanoveniu § 7 ods. 1 OSP a vecí správnych sankcií (priestupky, správne delikty fyzických osôb - podnikateľov a správne delikty právnických osôb).

Ak správny orgán rozhodol vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 OSP (občianskoprávných, pracovných, rodinných či obchodných alebo rozhodol o uložení sankcie), pretože podľa zákona má právomoc v takých veciach rozhodovať, súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom, teda skutkovým stavom, z ktorého vychádzal vo svojom rozhodnutí správny orgán. Skutkový stav uzatvorí súd sám pred svojím rozhodnutím vo veci, a to buď na základe zistení, z ktorých vychádzal správny orgán, alebo na základe opätovného vykonania dôkazov, ktoré už vykonal aj správny orgán. Súd však môže vykonať nanovo dokazovanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Dôvod, pre ktorý súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, by mal vyplývať z dôvodovej časti jeho rozhodnutia. Tieto skutkové zistenia musia vyplývať z logického hodnotenia tých dôkazov, ktoré vykonal správny orgán, pričom súd ich hodnotí podľa § 132 OSP, ako by ich bol vykonal sám. Rovnako by mal súd zdôvodniť potrebu opätovného vykonania jednotlivého dôkazu už vykonaného správnym orgánom.

Dokazovaním v správnom súdnictve nie je hodnotenie obsahu spisu administratívneho orgánu správnym súdom.

Nedodržaním uvedeného postupu je účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP a znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudky ESLP Ruiz Torija v. Španielsko z 09.12.1994, či García Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999).

Krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. V odôvodnení rozhodnutia len skonštatoval, že rovnako ako správne orgány neuveril žalobcovi, že nevedel o tom, že spôsobil dopravnú nehodu a že tvrdenia žalobcu považoval za nepresvedčivé, rozporuplné, čo jednoznačne vyplýva z listinných dôkazov citovaných v odôvodnení rozhodnutia a že žalobca priznal zodpovednosť za spôsobenú škodu nahlásením poistnej udalosti v poisťovacej spoločnosti K., a.s.

Krajský súd sa dostatočne a vyčerpávajúcym spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil žalobca v žalobe a to najmä s tvrdením, že nehodu, ku ktorej malo dôjsť, vôbec

nezaregistroval, z ktorého dôvodu neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku uvedené v § 22 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, najmä subjektívna stránka priestupku a neuviedol, prečo nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz - vypočutie svedka za účelom, prečo následne nahlásil škodu príslušnej poisťovni, čím však neuznal svoju vinu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z týchto dôvodov odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu musel s poukazom na § 212 ods. 3 a podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada s námietkami žalobcu a znova o žalobe rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková